

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Finansų rinkos dalyvių veikla

Kolektyvinio investavimo subjektų rinkos apžvalga

2019

Kolektyvinio investavimo subjektų rinkos apžvalga
Serija „Finansų rinkos dalyvių veikla“
2020

ISSN 2669-0608

Turinys

I. BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS.....	5
II. KIS TAIKOMI MOKESČIAI.....	7
III. KIS DALYVIAI.....	8
IV. KIS TURTAS.....	9
V. KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI.....	10
VI. KIS INVESTICIJŲ PORTFELIO STRUKTŪRA.....	12
VII. LIETUVOJE VIEŠAI PLATINAMI UŽSIENIO KIS.....	14
VIII. BENDRA IISKIS RINKOS INFORMACIJA.....	16

Ši apžvalga apima bendrą visų Lietuvoje veikiančių kolektyvinio investavimo subjektų veiklos 2019 m. analizę, visi lentelėse ir grafikuose pateikti duomenys yra 2019 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip.

Rengiant šią apžvalgą naudoti Lietuvos banko, valdymo įmonių, platintojų ir kiti duomenys.

Leidinį parengė:

Rosvaldas Krušna, Investicinių paslaugų priežiūros skyriaus vyresnysis specialistas

tel. +370 691 17792

el. p. rkrusna@lb.lt

Santrumpos

ECB	Europos Centrinis Bankas
IF	investicinis fondas
IFP	išvestinė finansinė priemonė
IISKIS	informuotiesiems investuotojams skirtas kolektyvinio investavimo subjektas
IKKB	investicinė kintamojo kapitalo bendrovė
KIS	kolektyvinio investavimo subjektas
NT	nekilnojamas turtas
SVP	skolos vertybiniai popieriai
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VĮ	valdymo įmonė
VP	vertybiniai popieriai
VVP	vyriausybės vertybiniai popieriai

I. BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS

2019 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje 7 VĮ, prižiūrimos Lietuvos banko, buvo įsteigusios 14 KIS, kurie veikia pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą (13 IF ir 1 IKKB)¹: 8 akcijų, 3 mišraus investavimo, 1 NT, 1 SVP ir 1 privačiojo kapitalo KIS. Iš šių fondų galima išskirti 4 sudėtinius KIS, iš jų 3 priskirti prie mišraus investavimo fondų ir 1 prie akcijų fondų (metų gale šis fondas buvo pradėjęs užsidarymo procedūras ir turto bei dalyvių neturėjo). Šie sudėtiniai fondai turėjo 9 subfondus: 5 akcijų, 2 mišraus investavimo ir 2 SVP. Iš viso Lietuvoje įsteigta 10 specialiųjų KIS ir 9 suderintieji KIS.

Toliau apžvalgoje sudėtinių KIS subfondai vertinami kaip atskiri subjektai, todėl keičiasi bendras analizuojamų KIS skaičius (žr. 1 lentelę). Informacija apie Lietuvoje registruotus KIS ir įsteigtus naujus ar panaikintus KIS pateikiama Lietuvos banko interneto svetainėje².

1 lentelė. KIS rinkos duomenys

KIS rūšis	KIS skaičius	Dalyvių skaičius	Turtas, mln. Eur	Vidutinė KIS vertė, mln. Eur
Akcijų	10	4 649	33,28	3,33
Mišrus	4	111	5,92	1,48
SVP	3	662	44,09	14,70
NT	1	91	65,65	65,65
Privačiojo kapitalo	1	14	22,64	22,64
Iš viso	19	5 527	171,59	9,03

Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS portfelių vertė ir dalyvių skaičius toliau mažėja. 2019 m. gruodžio 31 d. bendra KIS investicijų portfelių vertė sudarė 171,59 mln. Eur, o KIS dalyvių skaičius – 5,53 tūkst.

Vertinant 2019 m. rezultatus, matyti, kad KIS turtas ir dalyvių skaičius per analizuojamą laikotarpį sumažėjo. Nagrinėjamu laikotarpiu turtas sumažėjo 3,82 proc. (6,82 mln. Eur.), o dalyvių skaičius – 11,85 proc. (743 dalyviais). Didžiausia įtaką IF turto mažėjimui turėjo neigiami pokyčiai KIS, valdomuose UAB „INVL Asset Management“ (turtas sumažėjo 10,67 mln. Eur) ir UAB „Lords LB Asset Management“ (turtas sumažėjo 2,97 mln. Eur). IF turto augimą užfiksavo tik 2 VĮ: UAB „Synergy Finance“ (padidėjo 6,57 mln. Eur) ir UAB „Dovre Forvaltning“ (padidėjo 1,25 mln. Eur). UAB „Synergy Finance“ IF turto padidėjimas gali būti siejamas su *Synergy Finance* Europos obligacijų fondo veiklos pradžia.

Kaip matyti iš 1 pav., IF dalyvių skaičiaus mažėjimo tendencija buvo būdinga ir 2019 m. Nuo metų pradžios IF dalyvių skaičius sumažėjo 11,85 proc., arba 743 dalyviais. Daugiausia dalyvių prarado UAB „Prudentis“ (30,23 %), UAB „Dovre Forvaltning“ (17,17 %) ir UAB „INVL Asset Management“ (12,06 %). IF dalyvių skaičių padidino tik UAB „Lords LB Asset Management“ (7,14 %).

Vertinant KIS turto ir dalyvių pasiskirstymą pagal KIS rūšį (žr. 2 ir 3 pav.), matyti, kad didžiausia pagal valdomą turtą buvo NT fondų grupė. Jos valdomas turtas sudarė 38,26 proc. rinkos, arba 65,6 mln. Eur. Per 2019 m. NT fondų turtas sumažėjo 2,47 proc., arba 1,66 mln. Eur. Vertinant KIS dalyvių skaičių, matyti, kad NT KIS dalyvių skaičius yra vienas iš mažesnių, kadangi investicijoms į tokio tipo subjektus yra numatytos didelės minimalios sumos (nuo 50 tūkst. Eur). NT fonduose dalyvavo tik 1,65 proc. rinkos dalyvių, arba 91 investuotojas. Per metus dalyvių skaičius padidėjo 7.

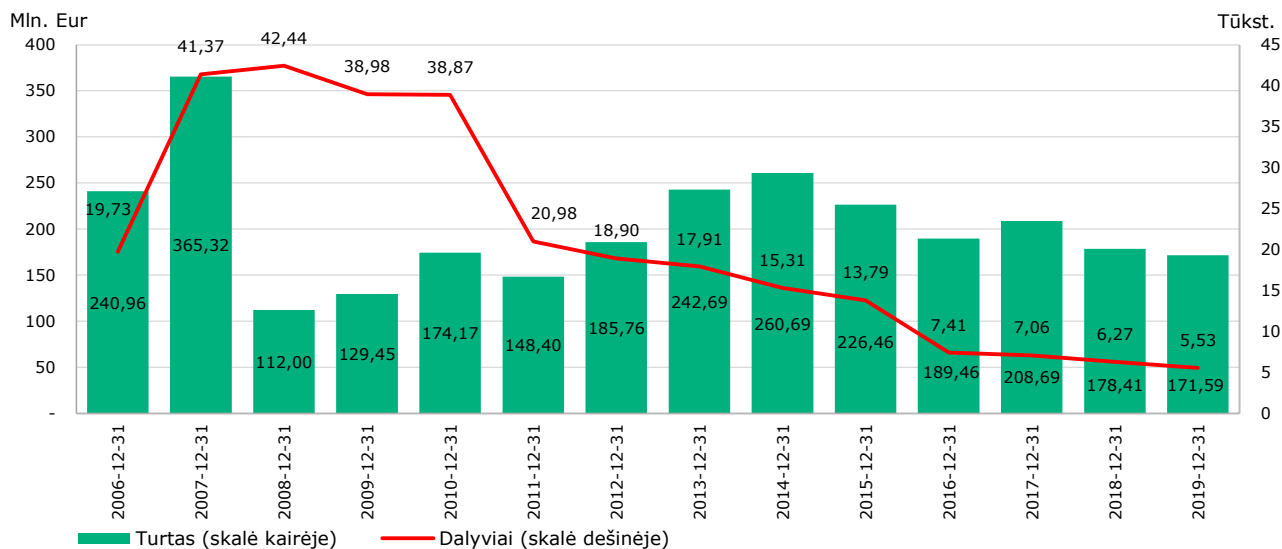
Antra pagal valdomo turto dydį ir pagal dalyvių skaičių fondų grupė – SVP KIS. Šie fondai valdė 25,7 proc. viso KIS turto ir turėjo 11,98 proc. visų KIS dalyvių.

¹ Į šį skaičių neįtrauktos UAB „INVL Asset Management“ valdomos uždarojo tipo investicinė bendrovė „INVL Technology“ ir specialioji uždarojo tipo NT investicinė bendrovė „INVL Baltic Real Estate“.

² Fondų sąrašas ir su jais susijusios naujienos pateikiamos [Lietuvos banko interneto svetainėje](#).

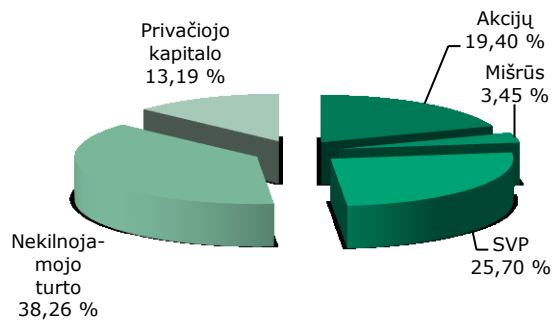
Vertinant KIS akcijų grupę, matyti, kad ši grupė ir toliau yra populiariausia tarp visų analizuojamų KIS grupių. Akcijų KIS valdė 19,4 proc. viso KIS turto, o šios grupės dalyviai sudarė net 84,11 proc. visų KIS dalyvių skaičiaus. Nagrinėjant tarp smulkiųjų investuotojų populiariausias fondų grupes, paaiškėjo, kad vienam akcijų fondo dalyviui vidutiniškai teko po 7,16 tūkst. Eur, SVP fondų dalyviui – 66,6 tūkst. Eur investicijų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad dalyviais laikomi ir fiziniai, ir juridiniai asmenys.

1 pav. KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita

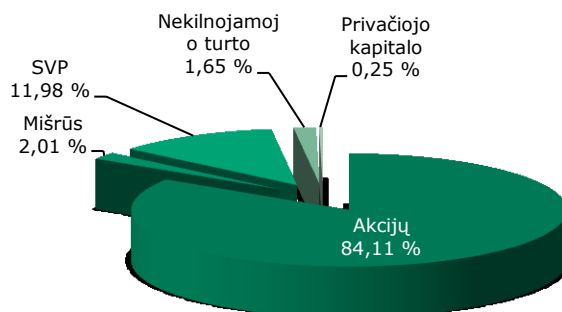
Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal KIS rūšį

Šaltinis: Lietuvos bankas.

3 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal KIS rūšį

Šaltinis: Lietuvos bankas.

II. KIS TAIKOMI MOKESČIAI

Analizuojant KIS taikomus mokesčius, galima išskirti penkias pagrindines KIS mokesčių grupes:

- 1) įsigijimo mokestis – taikomas perkant KIS vienetus;
- 2) išpirkimo mokestis – taikomas parduodant KIS vienetus;
- 3) einamasis mokestis – apibrėžiamas kaip metinių išlaidų dydis, apimantis pagrindinius KIS per praėjusius metus patirtus mokesčius ir išlaidas, dengiamas iš fondą sudarančio turto. Apskaičiuojant einamąjį mokestį įtraukiamos visos mokamos sumos (jeigu jos dengiamos iš fondą sudarančio turto) VĮ (valdymo mokestis), depozitoriumui, turto saugotojams, finansų patarėjams, audito išlaidos, išlaidos teisinėms paslaugoms ir kt.;
- 4) sėkmės mokestis – atlyginimas VĮ, priklausantis nuo KIS rezultatų;
- 5) subfondo keitimo mokestis (jei KIS turi subfondų) – mokestis už subfondo pakeitimą.

Nagrinėjant 2 lentelę, kurioje pateikti 2020 m. vasario mėn. skelbti duomenys, matyti, kad KIS mokesčius taiko skirtingai. Dauguma KIS taiko KIS įsigijimo mokestį, tačiau tik keletas KIS prašo investuotojų susimokėti už investicinių vienetų pardavimą. Didžiausio įsigijimo mokesčio prašo *ZPR Global Equity Fund* ir *Prudentis Global Value Fund* (iki 3 % investuotos sumos). O investicinių vienetų išpirkimo mokestį taiko tik *IKKB OMX Baltic Benchmark Fund* (1 %) ir *Nextury Technology Fund* (20 Eur). Didžiausio einamojo mokesčio prašo *ZPR Global Equity Fund* (4,09 %), *INVL Baltic Real Estate* (3,73 %) ir *IKKB OMX Baltic Benchmark Fund* (2,5 %). Sėkmės mokestį taiko ne visi analizuojami fondai. KIS, kuriuose yra taikomas sėkmės mokestis, jis varijuoja nuo 5 iki 20 proc. Faktinis sėkmės mokestis paprastai apskaičiuojamas nuo pelningumo ribą viršijančio investicinio prieaugio per vienus metus. Subfondo keitimo mokestį taiko tik UAB „INVL Asset Management“ fondo subfondai (0,25 %).

2 lentelė. KIS taikomi mokesčiai (procentais)

KIS	Mokesčiai				
	įsigijimo mokestis	išpirkimo mokestis	einamasis mokestis	sėkmės mokestis	subfondo keitimo mokestis
<i>Synergy Vitality</i> fondas	Iki 2,00	-	0,93	5,00	-
<i>IKKB OMX Baltic Benchmark Fund</i>	Iki 2,00	1,00	2,93	-	-
<i>ZPR Global Equity Fund</i>	Iki 5,00	-	4,74	-	-
<i>INVL Baltijos</i> fondas	Iki 5,00	-	2,27	-	-
<i>Prudentis Global Value Fund</i>	Iki 3,00	-	1,53	15,00	-
<i>INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20</i> subfondas	Iki 2,00	-	1,76	15,00	0,25
<i>INVL Rusijos TOP 20</i> subfondas	Iki 2,00	-	1,76	15,00	0,25
<i>INVL besivystančios Europos obligacijų</i> subfondas	-	-	1,15	-	0,25
<i>INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų</i> subfondas	-	-	1,42	-	0,25
<i>Dovre Inside Nordic</i>	-	-	1,96	-	-
<i>Dovre Baltic Sea</i>	-	-	1,92	-	-
<i>Novus Balanced Portfolio</i>	Iki 2,00	-	1,32	15,00	-
<i>Novus Dynamic Portfolio</i>	Iki 2,00	-	1,32	15,00	-
<i>Lords LB Baltic Fund III</i>	Iki 1,00	-	5,36	20,00	-
<i>Synergy Finance</i> turto taktinio paskirstymo fondas	Iki 1,00	Iki 1,00	2,42	-	-
<i>Lords LB Private Equity Fund I</i>	Iki 1,00	-	1,55	20,00	-
<i>INVL Baltic Real Estate</i>	-	-	3,73	20,00	-
<i>INVL Technology</i>	-	-	2,16	20,00	-
<i>Synergy Finance</i> Europos obligacijų fondas	Iki 0,50	-	0,99	-	-
<i>Nextury Technology Fund</i>	1,00	20 EUR	2,20	20,00	-

Šaltinis: Lietuvos bankas.

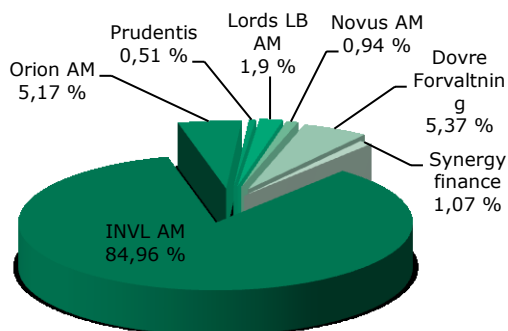
III. KIS DALYVIAI

Didžioji dalis KIS dalyvių rinkosi investuoti į UAB „INVL Asset Management“ valdomus fondus.

Nagrinėjant 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, matyti, kad investuotojų, kurie investuoja į KIS, skaičius ir toliau mažėja. KIS dalyvių³ skaičius sumažėjo nuo 6 270 iki 5 527 (11,85 %). Pagrindinė sumažėjimo priežastis – sumažėjęs dalyvių skaičius UAB „INVL Asset Management“ valdomuose fonduose.

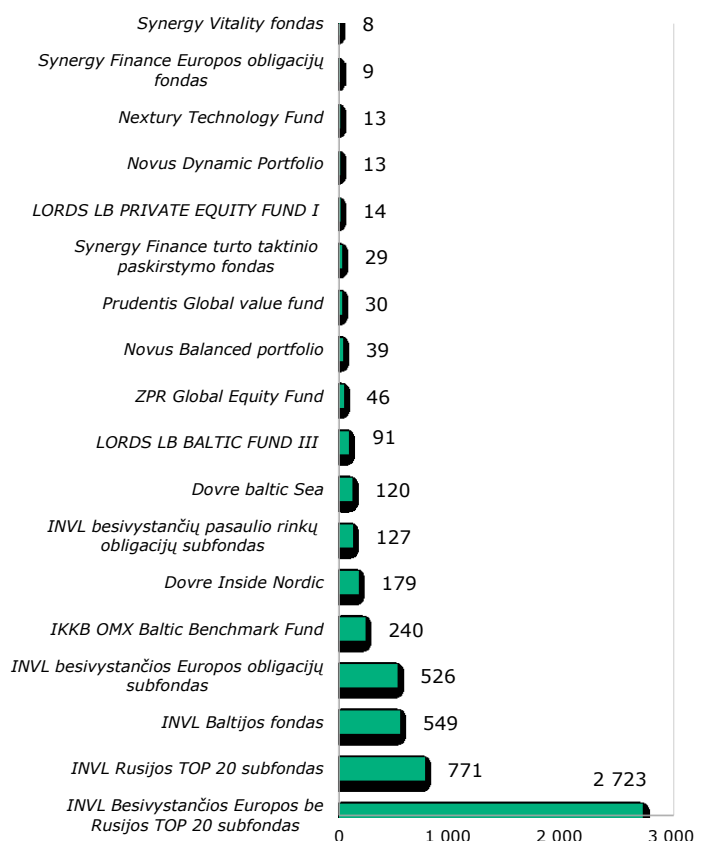
2019 m. daugiausia dalyvių buvo investavę į UAB „INVL Asset Management“ valdomus fondus – 4 696 asmenys, arba 84,96 proc. visų dalyvių (žr. 4 pav.), t. y. 11,76 proc. mažiau dalyvių nei 2018 m. Antroje vietoje pagal dalyvių skaičių buvo UAB „Dovre Forvaltning“. Į šio valdytojo KIS investavo 299 dalyviai, arba 5,41 proc., t. y. 17,17 proc. mažiau negu 2018 m. gruodžio 31 d. 2019 m. gruodžio 31 d. 286 dalyviai, arba 5,17 proc., rinkosi investuoti į UAB „Orion Asset Management“ valdomus fondus – 8,04 proc. mažiau nei 2018 m. pabaigoje. Mažiausią dalį investuojančių į IF dalyvių turėjo UAB „Prudentis“ – 2019 m. pabaigoje tik 30 dalyvių, arba 0,54 proc. visos rinkos (per metus sumažėjo 30,23 %).

4 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal VĮ

Šaltinis: Lietuvos bankas.

5 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal IF

Šaltinis: Lietuvos bankas.

KIS, kurių dalyviai gali būti ir smulkieji investuotojai, labai skiriasi pagal dalyvių skaičių. Pirmas vietas užima UAB „INVL Asset Management“ fondai (žr. 5 pav.). Didžiausias fondas pagal dalyvių skaičių buvo „INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondas“ – jis turėjo 2 723 dalyvius, t. y. 9,02 proc. mažiau nei

³ KIS dalyvių skaičius nustatomas sudėjus kiekvieno KIS dalyvių skaičių. Tas pats asmuo, investavęs į skirtingus KIS, pateikiant bendrą statistiką yra laikomas atskiru dalyviu.

2018 m. Toliau rikiavosi „INVL Rusijos TOP 20 subfondas“ – 771 dalyvis (sumažėjo 13,37 %), „INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas“ – 584 dalyviai (sumažėjo 15,36 %). Į „INVL Baltijos fondą“ buvo investavę 568 asmenys (sumažėjo 3,89 %). Net 11 iš 20 šioje apžvalgoje analizuojamų fondų dalyvių skaičius nesudarė 100, o daugiau kaip 1 000 dalyvių turėjo tik vienas fondas. Didžioji dalis 100 dalyvių neturinčių fondų yra uždari, o „Lords LB Baltic Fund III“, turintis 91 dalyvį, skirtas tik profesionaliesiems investuotojams. Pabrėžtina, kad UAB „INVL Asset Management“ valdomas „INVL absoliučios grąžos subfondas“ baigia savo veiklą, todėl dalyvių šiame fonde jau nebėra.

IV. KIS TURTAS

KIS valdomas turtas kito nedaug. 2019 m. gale 7 VĮ valdė 171,59 mln. Eur KIS turto. Bendra Lietuvos KIS turto vertė sumažėjo 3,82 proc. (6,82 mln. Eur). Fondų turtą mažino tai, kad buvo daugiau išpirkta (38,52 mln. Eur), nei išplatinta (20,36 mln. Eur) investicinių vienetų. 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Lietuvoje registruotų KIS turtas sumažėjo 6,82 mln. Eur, o KIS išplatintų vienetų vertė buvo 18,17 mln. Eur mažesnė nei išpirktų vienetų vertė. Nors fondų investicinės veiklos rezultatai buvo sėkmingi ir UAB „Synergy Finance“ fondo pradėta veikla didino KIS turtą, didelė išpirktų vienetų vertė lėmė, kad bendra KIS turto vertė sumažėjo 6,82 mln. Eur.

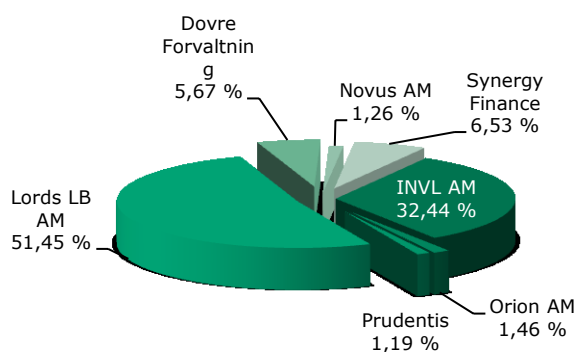
Didžioji KIS turto dalis sukoncentruota bendrovės UAB „Lords LB Asset Management“ valdomuose fonduose. Kaip matyti iš 6 pav., daugiau kaip pusė viso KIS turto tenka valdymo įmonei UAB „Lords LB Asset Management“. Ši bendrovė valdo NT ir privačiojo kapitalo fondus. Jos fondai sudaro net 51,45 proc. visos KIS rinkos, arba 88,29 mln. Eur. Vertinant metinį pokytį, matyti, kad bendrovės valdomas turtas sumažėjo 3,26 proc., arba 2,97 mln. Eur. Antroji VĮ pagal valdomą KIS turtą yra UAB „INVL Asset Management“. Šios bendrovės valdomas KIS turtas sudaro 32,44 proc., arba 55,66 mln. Eur, – 16,08 proc. mažiau nei 2018 m. Trečią vietą užima UAB „Synergy Finance“, valdanti 6,53 proc., arba 11,2 mln. Eur, turto. Palyginti su 2018 m. pabaiga, turtas padidėjo 141,88 proc. Šis reikšmingas padidėjimas gali būti siejamas su UAB „Synergy Finance“ valdomo *Synergy Finance* Europos obligacijų fondo investavimo pradžia.

Nagrinėjamu laikotarpiu daugiausia padidėjo UAB „Synergy Finance“ valdomas turtas (6,57 mln. Eur), labiausiai sumažėjo UAB „INVL Asset Management“ (10,67 mln. Eur) ir UAB „Lords LB Asset Management“ (2,97 mln. Eur) turtas.

2019 m. gruodžio 31 d. didžiausias pagal turtą IF buvo „Lords LB Baltic Fund III“ (žr. 7 pav.), valdantis 65,65 mln. Eur turtą (sumažėjo 2,47 %). Antras – „INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas“, jo valdomas turtas sudarė 30,56 mln. Eur (sumažėjo 16,33 %). Šis turto sumažėjimas gali būti siejamas su padidėjusiu investicinių vienetų išpirkimu. Trečias – „Lords LB Private Equity Fund I“, valdė 22,64 mln. Eur vertės turtą (sumažėjo 5,48 %).

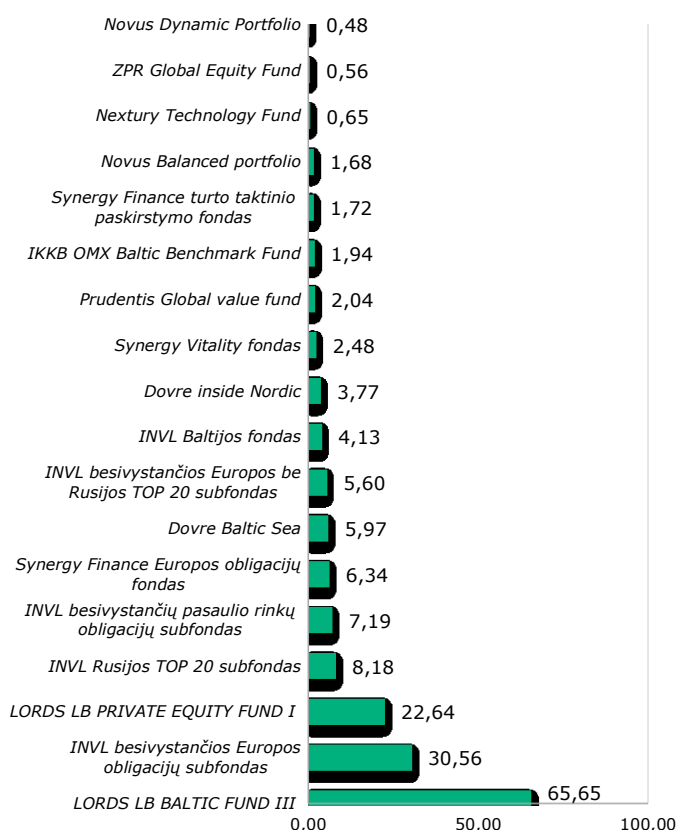
Atlikus KIS, veikusių 2019 m., turto bei dalyvių veiklos analizę, matyti, kad 7 KIS turtas padidėjo, o 12 – sumažėjo. Šiuo laikotarpiu veiklą pradėjo 1 KIS, 1 KIS buvo panaikintas ir 1 KIS užbaigia savo veiklą. Iš veiklą anksčiau nei 2019 m. pradėjusių fondų labiausiai – 1,43 mln. Eur – padidėjo UAB „Dovre Forvaltning“ valdomo mišraus turto fondo „Dovre Baltic Sea“ turtas – nuo 4,54 mln. iki 5,97 mln. Eur (31,41 %).

6 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal VĮ

Šaltinis: Lietuvos bankas.

7 pav. KIS turto paskirstymas pagal fondus

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

2019 m. buvo sėkmingi akcijų ir SVP KIS investuotojams. Apžvelgiant 2019 m. KIS rinkos rezultatus, matyti, kad jie buvo sėkmingi KIS investuotojams. Nagrinėjamu laikotarpiu vertybinių popierių rinkos, ypač antroje metų pusėje, sparčiai augo. Atkreiptinas dėmesys, kad 2019 m. vyko aršus prekybos karas tarp JAV ir Kinijos ir vyravo protekcionistinės didžiųjų šalių nuotaikos. JAV kelis kartus įvykus pajamingumo kreivės inversijai, ekonominio augimo perspektyvos ateityje atrodė miglotos. Tačiau JAV ir Kinijos konfliktas aprimo ir dėl didelio bendrovių pelningumo, žemų palūkanų normų ir itin didelio investuotojų optimizmo 2019 metai akcijų biržoms buvo sėkmingi. Pasaulio finansų rinkų augimo sulėtėjimas ir tiek politinis, tiek ekonominis neužtikrintumas mažino 2019 m. pirmojo pusmečio Europos finansų rinkų augimą. Tačiau Europoje politinis nepastovumas šiek tiek aprimo po to, kai nesutarimai tarp Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos dėl *Brexit* sumažėjo. Politinės suirutės sumažėjimas padėjo Europos akcijų biržoms augti sparčiau antrąjį pusmetį. Analizuojant rezultatus, matyti, kad metinis vidutinis svertinis visų KIS pokytis sudarė 9,19 proc. Iš analizuojamų KIS rūšių didžiausias augimas užfiksuotas akcijų KIS – padidėjo 13,06, mišraus investavimo KIS augo 6,52, o SVP KIS – 6,62 proc. Vertinant 2019 m. antrąjį pusmetį, labiausiai išaugo (vidutiniškai 6,53 %) mišraus investavimo KIS. SVP KIS vidutiniškai per analizuojamą laikotarpį padidėjo 2,66 proc., o akcijų KIS paaugo 4,69 proc. Bendras svertinis visų KIS pokytis sudarė 3,8 proc.

Pusmečio rezultatų vertinimas. Vertinant 2019 m. antrojo pusmečio rezultatus, matyti, kad augo visų rūšių KIS vienetų vertės (iš 10 analizuojamų akcijų KIS vienetų vertė išaugo net 8 KIS (daugiausia – *Dovre Inside Nordic* – 14,25 %, o didžiausią nuosmukį patyrė *Dovre Baltic Sea* – 7,8 %). Reikia atkreipti dėmesį, kad „INVL absoliučios gražos subfondas“ yra inicijavęs uždarymo procedūras, todėl fondo vienetai yra išpirkti ir nebeplatinami. SVP KIS grupės vienetų vertė iki 2019 m. gruodžio 31 d. tik didėjo (daugiausia padidėjo INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondo – 3,35 %).

Metų rezultatų vertinimas. Vertinant vienu metų laikotarpį, matyti, kad augo visų rūšių KIS vienetų vertė. Vertinant metinius akcijų KIS vertės pokyčius, matyti, kad padidėjo didžiosios dalies (7 iš 10 KIS) akcijų KIS vienetų vertė (daugiausia padidėjo *Nextury Technology Fund* – 39,14 %, o labiausiai sumažėjo *Dovre Baltic Sea* – 8,59 %). Nagrinėjant SVP KIS metų vienetų vertės pokyčius, matyti, kad SVP KIS vienetų vertė didėjo (daugiausia padidėjo INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondo – 10,14 %). Pasakytina, kad akcijų KIS „Nextury Technology Fund“ veikė itin sėkmingai vertinant tiek pusmečio, tiek metų rezultatus. „Nextury Technology Fund“ rezultatai gali būti siejami su 2019 m. išaugusiu pelnu technologijų sektoriuje ir smarkiai išaugusia paklausa mikroprocesoriams. O prasti tiek metiniai, tiek pusmečio „Dovre Baltic Sea“ rezultatai gali būti siejami su nepalankiais rinkos svyravimais.

Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad fondų vienetų vertės pokyčiai apskaičiuoti naudojant vertę, išreikštą euras, todėl fondų, kurių valiuta yra kita nei euras, valiutos kursų pokyčiai šiuos rezultatus gali padidinti arba sumažinti.

3 lentelė. Svertiniai* KIS vienetų vertės pokyčiai (procentais)

KIS tipas	2019 m. II pusmetis	Metai
Akcijų KIS	▲ 4,7	▲ 13,1
Mišraus investavimo KIS	▲ 6,5	▲ 6,5
SVP KIS	▲ 2,7	▲ 6,6
Bendras svertinis visų KIS	▲ 3,7	▲ 9,2

* Svertiniams vidurkiams apskaičiuoti naudoti 2019 m. gruodžio 31 d. KIS turto duomenys.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

4 lentelė. KIS vienetų vertės pokyčiai (procentais)

KIS pavadinimas	2019 m. II pusmetis	Metai
Akcijų KIS		
INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondas	▲ 1,4	▲ 9,0
INVL Rusijos TOP 20 subfondas	▲ 11,2	▲ 31,4
<i>IKKB OMX Baltic Benchmark Fund</i>	▲ 1,9	▲ 10,8
<i>Synergy Vitality</i> fondas	▲ 7,9	▲ 15,6
INVL absoliučios gražos subfondas**	▼ 100,0	▼ 100,0
<i>Nextury Technology Fund</i>	▲ 19,2	▲ 39,1
<i>ZPR Global Equity Fund*</i>	▲ 10,7	▼ 3,9
INVL Baltijos fondas	▲ 1,8	▲ 3,1
<i>Dovre Inside Nordic</i>	▲ 14,3	▲ 21,9
<i>Dovre Baltic Sea</i>	▼ 7,8	▼ 8,6
Mišraus investavimo KIS		
<i>Novus Balanced Portfolio</i>	▲ 8,0	▲ 2,5
<i>Novus Dynamic Portfolio</i>	▲ 8,8	▲ 6,5
<i>Synergy Finance</i> turto taktinio paskirstymo fondas*	▲ 6,6	▲ 3,2
<i>Prudentis Global Value Fund</i>	▲ 4,7	▲ 12,6
SVP KIS		
INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas	▲ 2,8	▲ 7,2
INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas	▲ 3,4	▲ 10,1
<i>Synergy Finance</i> Europos obligacijų fondas	▲ 1,0	-

Šaltinis: Lietuvos bankas.

* Fondo valiuta yra kita nei euras.

** Fondas nevertinamas, kadangi yra pradėjęs uždarymo procedūras.

VI. KIS INVESTICIJŲ PORTFELIO STRUKTŪRA

Daugiausia KIS lėšų investuota į įmonių akcijas. 2019 m. gale didžiausią KIS investicijų dalį (44,99 %) sudarė investicijos į įmonių akcijas (žr. 8 pav.), jų vertė metų pabaigoje buvo 77,19 mln. Eur. Investicijų į akcijas dalis portfeliuose sumažėjo 2,45 mln. Eur. Didžiausią šių investicijų dalį sudaro ES šalių įmonių akcijos.

Antra pagal populiarumą investicija – įmonių SVP. Į įmonių SVP buvo investuota 41,63 proc. viso turto, arba 71,42 mln. Eur. SVP vertė portfeliuose nežymiai sumažėjo. Didžiausią dalį šių investicijų sudaro NT fondų investicijos į įmones, valdančias ar plėtojančias NT objektus.

Investicijos į kitų KIS vienetus ar akcijas sudarė 6,6 proc., arba 11,33 mln. Eur. Didžiausia lėšų, investuotų į KIS, dalis buvo paskirstyta SVP KIS (žr. 9 pav.), investicijos į juos sudarė 4,99 proc. viso KIS portfelio, arba 8,56 mln. Eur. Kita investicijų į KIS dalis teko akcijų KIS (į juos investuota 1,34 %, arba 2,31 mln. Eur), ir alternatyviesiems KIS – 0,27 proc., arba 0,47 mln. Eur.

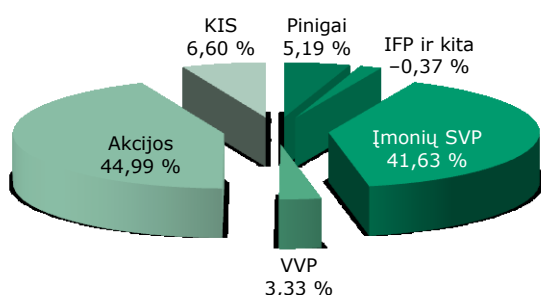
Pinigai sąskaitose sudarė 5,19 proc., arba 8,9 mln. Eur. Šie pinigai galimai yra laikomi KIS vienetais išpirkti (likvidumui palaikyti) ir galimoms investicijoms.

Į VVP investuota 3,33 proc., arba 5,71 mln. Eur, fondų turto. Per metus investicijų į VVP dalis sumažėjo 6,95 mln. Eur. Pagrindinė sumažėjimo priežastis – mažas VVP pajamingumas.

Indėliai, IFP ir kitos pozicijos (gautinos, mokėtinos sumos, tiesioginės investicijos į NT ir kt.) sudarė nedidelę KIS portfelių dalį.

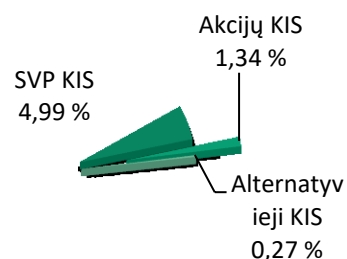
IF investicijas į kitus KIS priskyrus prie atitinkamų tiesioginių investicijų (akcijų KIS – prie investicijų į akcijas, SVP KIS – prie investicijų į įmonių SVP, kitus KIS – prie IFP ir kitų pozicijų), galima apibendrinti investicijų pasiskirstymą (žr. 10 pav.). Didžiausią KIS investicijų dalį, t. y. 46,61 proc., arba 79,98 mln. Eur, sudarė investicijos į SVP ir SVP KIS. Investicijos į akcijas ir akcijų KIS sudarė 46,33 proc. investicijų – 79,5 mln. Eur. Mažiausia turto dalis teko VVP – 3,33 proc., arba 5,71 mln. Eur.

8 pav. Visos KIS rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases

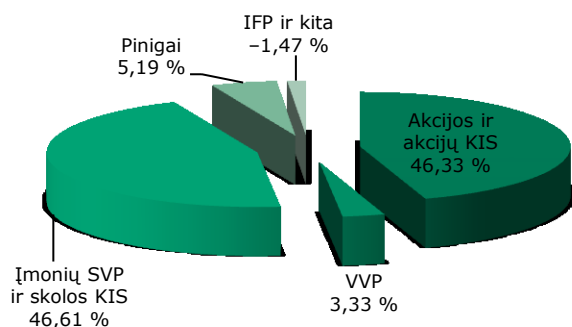
Šaltinis: Lietuvos bankas.

9 pav. Investicijų į KIS pasiskirstymas pagal rūšis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

10 pav. Apibendrintas KIS investicijų pasiskirstymas

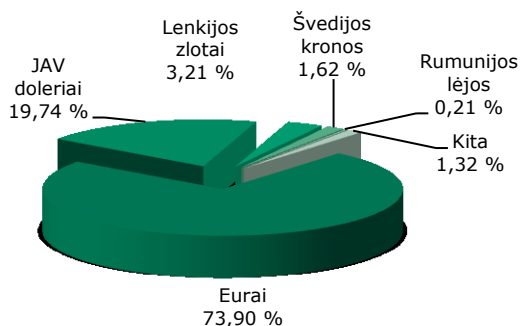

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Populiariausia valiuta investuojant į KIS ir toliau yra eurai. Kaip matyti iš 11 pav., 2019 m. gruodžio 31 d. didžiausia dalis KIS turto (73,9 %, arba 126,8 mln. Eur) buvo investuota eurais. KIS investicijos JAV doleriais sudarė 19,74 proc. KIS turto, arba 33,87 mln. Eur. Lenkijos zlotai užima trečią vietą pagal populiarumą. Šia valiuta investuota 3,21 proc. KIS turto, arba 5,52 mln. Eur. Kita KIS lėšų dalis buvo investuota Švedijos kronomis (1,62 %), Rumunijos lėjomis (0,21 %) ir kitomis valiutomis (1,32 %).

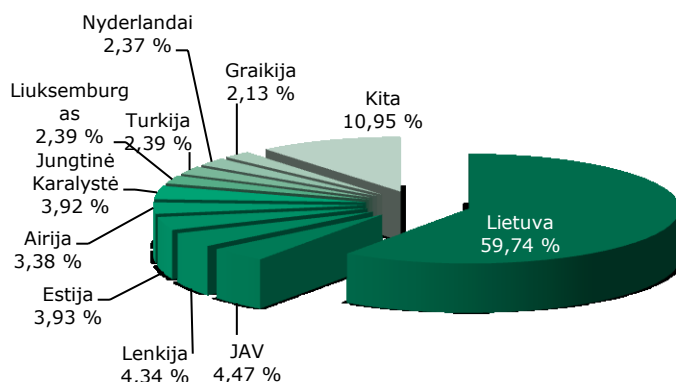
Padidėjo užsienyje investuoto KIS valdomo turto dalis. Išanalizavus visų KIS investicijų pasiskirstymą pagal šalis (žr. 12 pav.), matyti, kad didžioji dalis – 59,74 proc. viso turto investuota Lietuvoje (102,5 mln. Eur). Palyginti su 2018 m. pabaiga, ši dalis padidėjo 2,4 proc. Toliau pagal investicijų dydį rikiuojasi JAV (4,47 %, arba 7,67 mln. Eur), Lenkija (4,34 %, arba 7,45 mln. Eur) ir Estija (3,93 %, arba 6,74 mln. Eur). Didžiausią dalį KIS investicijų Lietuvoje sudarė investicijos į akcijas (48,24 %), įmonių SVP (45,98 %), o pinigai sudarė 8,69 proc. Lenkijoje KIS daugiausia investuoja į šioje šalyje įsteigtų įmonių akcijas ir SVP, JAV – į kitus KIS ir akcijas, o Estijoje – į akcijas ir skolos vertybinius popierius. Be to, Lietuvoje registruoti KIS yra investavę Jungtinėje Karalystėje, Airijoje, Estijoje, Turkijoje, Gruzijoje ir kitose šalyse.

11 pav. KIS investicijų pasiskirstymas pagal valiutas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

12 pav. Visų KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

VII. LIETUVOJE VIEŠAI PLATINAMI UŽSIENIO KIS

Viešai platinamų užsienio KIS vertė 2019 m. sumažėjo. Lietuvoje buvo platinami 37 užsienyje registruoti KIS, turintys 287 subfondus. Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertė sudarė 243 mln. Eur (žr. 13 pav.). Per apžvelgiamą laikotarpį valdomo turto vertė sumažėjo 18,91 proc., arba 56,6 mln. Eur. Vertinant vieno didžiausių užsienio KIS platintojų, AB SEB banko, veiklą matyti, kad 2019 m. AB SEB bankas išpirko investicinių vienetų už 99,99 mln. Eur, o išplatino už 33,27 mln. Eur. Kaip matyti iš 14 pav., bendra išpirktų užsienio KIS vienetų vertė buvo 72,9 mln. Eur didesnė už išplatintų užsienio KIS vienetų vertę. Lietuvoje registruotuose KIS taip pat užfiksuota daugiau išpirktų nei išplatintų KIS vienetų.

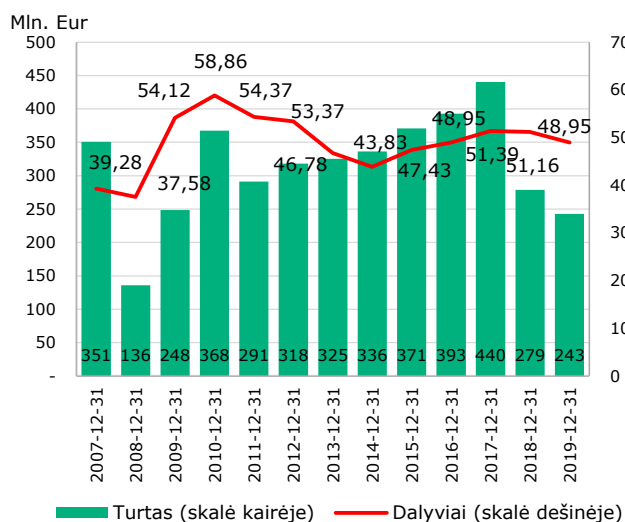
2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis, užsienio KIS dalyvių buvo 48,95 tūkst. Per metus dalyvių skaičius sumažėjo 2,09 proc. Palyginti su 2018 m. pabaiga, fondų vienetų buvo įsigiję 1,05 tūkst. dalyvių mažiau.

AB SEB banko ir „Swedbank“, AB, 2019 m. išplatintų užsienio KIS vienetų vertė buvo didžiausia.

Pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę rinkoje dominavo dvi bendrovės (žr. 15 pav.). AB SEB banko išplatintų užsienio fondų vienetų vertė sudarė 130,43 mln. Eur, arba 53,74 proc., o „Swedbank“, AB, – 62,78 mln. Eur, arba 25,87 proc. Šioms dviem bendrovėms, turinčioms didelį platinimo tinklą, teko 79,61 proc. visų Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertės. Kitų platintojų užimama rinkos dalis pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę svyravo nuo 0,01 proc. („Orion Securities“) iki 12,25 proc. („Evernord“).

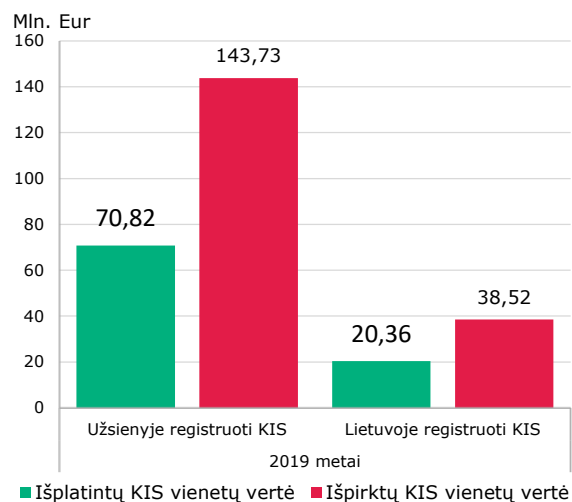
Didžiausias platintojas pagal dalyvių skaičių buvo AB SEB bankas (žr. 16 pav.). Jo platinamuose užsienio fonduose lėšas kaupė 26,09 tūkst. (53,31 %) investuotojų, Luminor Bank AB – 12,53 tūkst. (25,61 %), o „Swedbank“, AB, – 9,68 tūkst. (19,77 %). Per 2019 m. investuotojų skaičius mažėjo visose bendrovėse. Daugiausia investuotojų neteko AS „Citadele Banka“ (17,49 %).

13 pav. Užsienio KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita

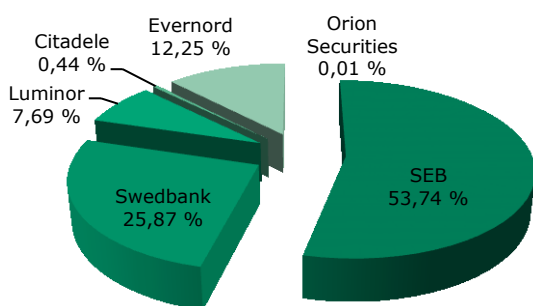
Šaltinis: Lietuvos bankas.

14 pav. KIS vienetų platinimas ir išpirkimas

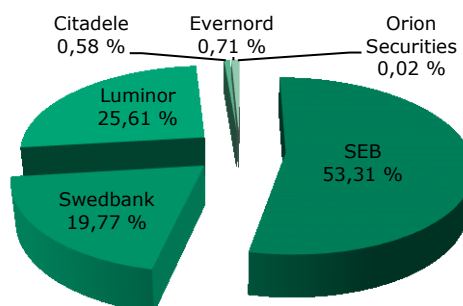
Šaltinis: Lietuvos bankas.

15 pav. Užsienio KIS turto pasiskirstymas pagal platintoją

Šaltinis: Lietuvos bankas.

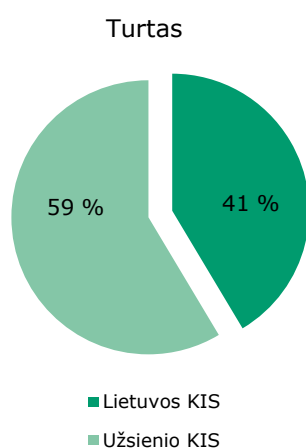
16 pav. Užsienio KIS dalyvių pasiskirstymas pagal platintoją

Šaltinis: Lietuvos bankas.

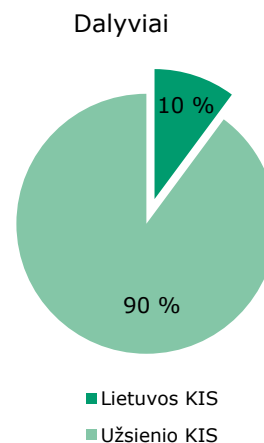
Užsienyje registruoti KIS tebėra populiariausi tarp Lietuvos investuotojų. Bendrovių pateiktais duomenimis, Lietuvoje viešai platinamų KIS⁴ vienetų turtas 2019 m. pabaigoje sudarė 414,29 mln. Eur, dalyvių skaičius – 54 472. Fondų valdomas turtas per metus sumažėjo 9,35 proc., o dalyvių skaičius sumažėjo 5,14 proc. Lietuvoje registruotų KIS turto vertė buvo 71,12 mln. Eur mažesnė nei užsienio KIS vertė. Lietuvoje registruotų KIS turtas sudarė 41 proc. visos KIS rinkos turto, o užsienyje registruotų KIS – 59 proc. Be to, Lietuvos KIS turėjo 43,42 tūkst. dalyvių mažiau, t. y. 10 proc. visos KIS dalyvių rinkos. O užsienio KIS teko 90 proc. visos KIS rinkos. Apžvelgus Lietuvoje registruotų KIS vienetų platinimo 2019 m. rezultatus (valdomo turto dydį ir investuotojų skaičių), galima teigti, kad užsienio KIS yra populiariesnis ir dažniau investuotojų pasirenkamas produktas. Ir į Lietuvoje registruotus, ir į Lietuvoje platinamus užsienio KIS investuoja ir neprofesionalieji, ir profesionalieji investuotojai.

17 pav. KIS turto pasiskirstymas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

18 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

⁴ Lietuvos KIS turtas ir užsienio KIS turto, išplatinto Lietuvoje, dalis.

VIII. BENDRA IISKIS RINKOS INFORMACIJA

Per 2019 m. informuotiesiems investuotojams skirtų KIS skaičius padidėjo. 2019 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje 34 VĮ, prižiūrimos Lietuvos banko, buvo įsteigusios 88 IISKIS, kurie veikia pagal Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą: 52 NT, 11 privačiojo kapitalo, 6 rizikos, 8 mišraus investavimo, 7 akcijų ir infrastruktūros bei 4 SVP ir paskolų fondus. Per 2019 m. IISKIS skaičius išaugo 27 vnt., arba 44,26 proc. Iš 19 pav. matyti, kad augimo tendencija tęsiasi jau daug metų.

Analizuojant IISKIS valdymo įmonių skaičių, iš 20 pav. matyti, kad per ataskaitinį laikotarpį VĮ skaičius padidėjo 9 vnt. Didžiausias VĮ skaičiaus augimas užfiksuotas 2018 m., kai IISKIS valdymo įmonių skaičius padidėjo 10 vnt., arba 67 proc.

Vertinant IISKIS turtą ir dalyvių skaičių⁵, matyti, kad dalyvių skaičius augo sparčiau nei kad IISKIS turtas. IISKIS turtas sudarė 838,13 mln. Eur (21,08 % daugiau nei 2018 m. pabaigoje) o 2019 m. pabaigoje dalyvių buvo 1 768 (62,5 % daugiau nei prieš metus).

Spartus rinkos augimas rodo, kad informuotiesiems investuotojams skirti fondai domina investuotojus, ieškančius galimybių padidinti savo turtą ir praplėsti investicijų portfelį.

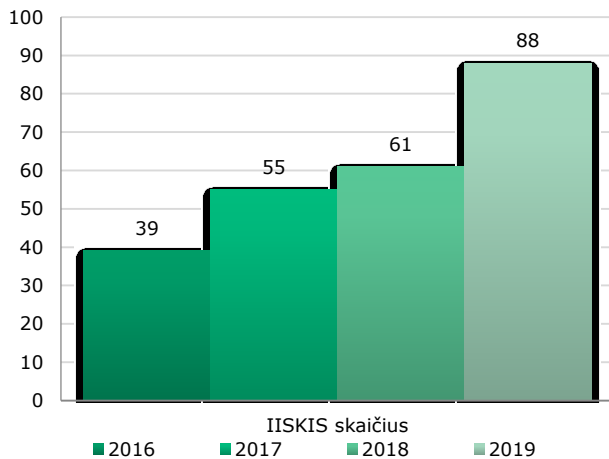
Pažymėtina, kad pagal Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą įsteigti profesionaliesiems investuotojams skirti investiciniai fondai tęsia veiklą pagal Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą, todėl dalis fondų buvo pertvarkyti ir tapo IISKIS.

Informuotaisiais investuotojais šiame įstatyme laikomi:

- 1) profesionalieji investuotojai;
- 2) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys fiziniai asmenys, kurie yra informuotiesiems investuotojams skirto KIS VĮ ar investicinei bendrovei, kurios valdymas neperduotas VĮ, raštu patvirtinę savo kaip informuotųjų investuotojų statusą ir kurie atitinka bent vieną iš šių reikalavimų: į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS investuoja arba įsipareigoja investuoti ne mažiau kaip 125 tūkst. Eur ar ekvivalentišką sumą kita valiuta; pagal Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymą veikiančią finansų maklerio įmonę, kredito įstaiga, turinti teisę teikti investicines paslaugas, finansų patarėjo įmonė arba pagal Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą veikiančią VĮ (arba analogiškas kitos valstybės narės subjektas) yra įvertinusi to asmens žinias ir patirtį investavimo srityje ir raštu patvirtina, kad toks asmuo gali tinkamai suvokti riziką, susijusią su investicijomis į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS;
- 3) profesionaliųjų investuotojų statuso neturintys juridiniai asmenys, kurie VĮ ar investicinei bendrovei, kurios valdymas neperduotas VĮ, raštu yra patvirtinę savo kaip informuotųjų investuotojų statusą ir kurie į pagal šį įstatymą veikiančią IISKIS investuoja arba įsipareigoja investuoti ne mažiau kaip 125 tūkst. Eur ar ekvivalentišką sumą kita valiuta.

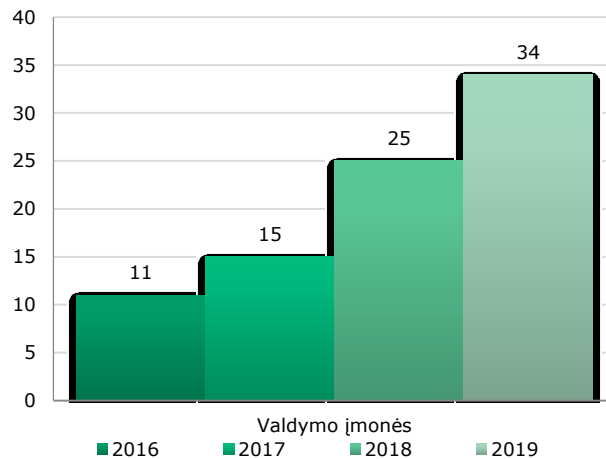
⁵ Pateikiami neaudituoti IISKIS turto ir dalyvių skaičiaus duomenys.

19 pav. IISKIS fondų skaičiaus pokytis

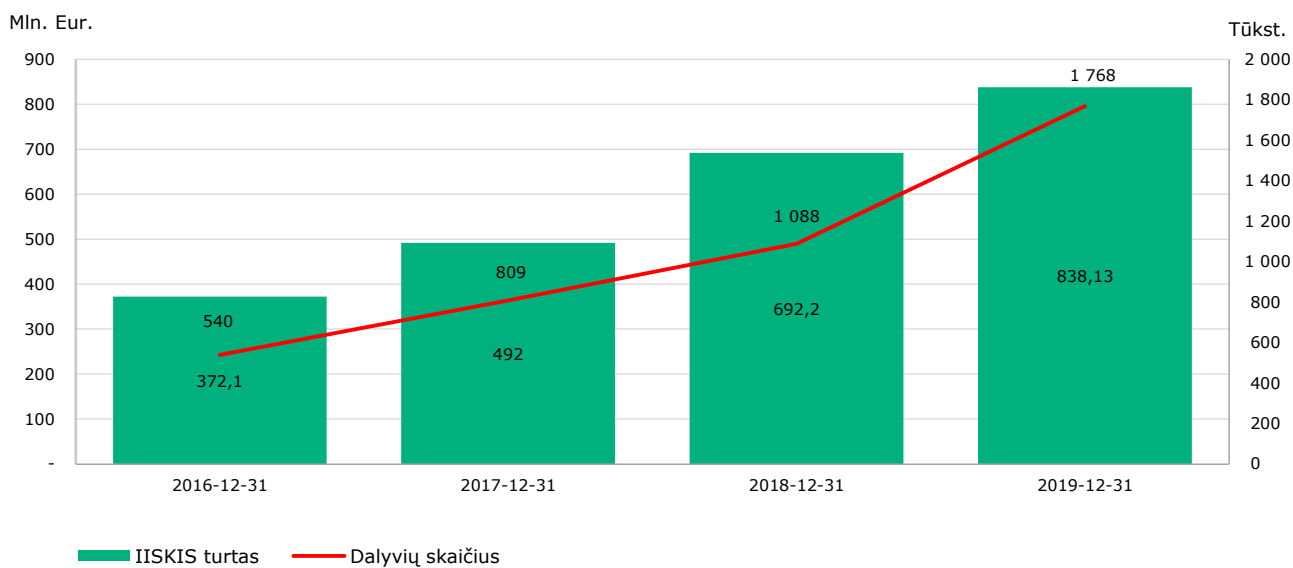
Šaltinis: Lietuvos bankas.

20 pav. VĮ skaičiaus pokytis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

21 pav. IISKIS turto vertė ir dalyvių skaičius

Šaltinis: Lietuvos bankas.